

PATVIRTINTA
Alytaus Dzūkijos mokyklos
direktorius
2020 m. lapkričio 13 d.
įsakymu Nr. V-144-(1.2)

ALYTAUS DZŪKIJOS MOKYKLOS MOKINIŲ MOKYMO SI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokinių mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis Ugdymo programų aprašu, Pradinio ir Pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu ir kitais teisės aktais reglamentuojančiais mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimą, mokyklos susitarimais.

2. Alytaus Dzūkijos mokyklos mokinių mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarka reglamentuoja mokinių vertinimo ir įvertinimo būdus bei priemones. Tvarkoje aptariami vertinimo tikslai ir uždaviniai, nuostatos ir principai, vertinimas ugdymo procese ir baigus programą, tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimo tvarka.

3. Vartojamos sąvokos ir terminai:

Vertinimas – nuolatinis informacijos apie mokinio mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimo, interpretavimo ir apibendrinimo procesas.

Įvertinimas – vertinimo proceso rezultatas, konkretus sprendimas apie mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą.

Įsivertinimas – paties mokinio daromi sprendimai apie daromą pažangą bei pasiekimus.

Diagnostinis vertinimas – vertinimas, kuriuo naudojamosi siekiant išsiaiškinti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą baigus temą ar kurso dalį, kad būtų galima numatyti tolesnio mokymosi galimybes, suteikti pagalbą įveikiant sunkumus.

Formuojamasis vertinimas – nuolatinis vertinimas ugdymo proceso metu, kuris padeda numatyti mokymosi perspektyvą, pastiprinti daromą pažangą, skatina mokinius mokytis analizuoti esamus pasiekimus ar mokymosi spragas, sudaro galimybes mokiniams ir mokytojams geranoriškai bendradarbiauti.

Apibendrinamasis vertinimas – vertinimas, naudojamas baigus programą, kursą, modulį. Jo rezultatai formaliai patvirtina mokinio pasiekimus ugdymo programos pabaigoje.

Formalusis vertinimas – vertinimas, kai skiriamos tam tikro formato užduotys, numatomas joms atlikti reikalingas laikas, užduotys įvertinamos formaliais kriterijais, įvertinimas fiksuojamas.

Individualios pažangos (idiografinis) vertinimas – vertinimo principas, pagal kurį lyginant dabartinius mokinio pasiekimus su ankstesniaisiais stebima ir vertinama daroma pažanga.

Neformalusis vertinimas – vertinimas, kuris vyksta nuolat: stebint, susidarant nuomonę, kalbant, diskutuojant. Įvertinimas fiksuojamas mokytojo pasirinkta forma (ženklais, simboliais, individualiomis pastabomis ir kt.).

Kaupiamasis vertinimas – tai informacijos apie mokinio mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimas.

Sudėtinis pažymys – tai sudėtinis įvairių mokinio veiklų, pasiekimų, pastangų suminis balas, kurio kriterijus pritaiko visi mokytojai, vertinantys mokinių pasiekimus pažymiu.

Kūrybinis/projektinis/tiriamasis darbas – ilgalaikis darbas, puoselėjantis mokinių ir mokytojų kūrybines galias, skatinantis ugdymo proceso metodų įvairovę, siekiant inovacijų,

nukreipiantis mokinius mokslinei – kūrybinei, projektiniai, tiriamajai veiklai, ieškant raiškos įvairovės, ugdantis vaikų smalsumą bei patyriminį mokymosi poreikį.

Kontrolinis darbas – ne mažesnės kaip 30 minučių trukmės savarankiškas, projektinis, kūrybinis, laboratorinis ar kitoks raštu atliekamas ir įvertinamas darbas, skirtas dalyko programos dalies (temos, kelių temų, skyriaus, logiškai vientisos dalies, savarankiškai išmoktos dalies) išmokimui patikrinti.

Savarankiškas darbas – darbas raštu, kurio metu mokinys atskirais atvejais gali naudotis įvairiais šaltiniais; trukmė pamokoje neribojama ir apie kurį nebūtina informuoti iš anksto.

II SKYRIUS VERTINIMO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

4. Vertinimo tikslai:

- 4.1. padėti mokiniui mokytis ir bręsti kaip asmenybei;
- 4.2. pateikti informaciją apie mokinio mokymosi patirtį, pasiekimus ir pažangą;
- 4.3. nustatyti mokytojo ir mokyklos darbo sėkmę, priimti pagrįstus sprendimus.

5. Vertinimo uždaviniai:

- 5.1. nustatyti ir pateikti mokiniams aiškią vertinimo sistemą;
- 5.2. padėti mokiniui pažinti save, suprasti savo stipriąsias ir tobulintinas puses, įvertinti savo pasiekimų lygmenį, kelti mokymosi tikslus;
- 5.3. padėti mokytojui išvelgti mokinio mokymosi galimybes, nustatyti problemas ir spragas, diferencijuoti ir individualizuoti darbą, parinkti ugdymo turinį ir metodus;
- 5.4. suteikti tėvams (globėjams, rūpintojams) informaciją apie vaiko mokymąsi, stiprinti ryšius tarp vaiko, tėvų (globėjų, rūpintojų) ir mokyklos bendruomenės.
6. Suteikti mokiniams jų poreikius atitinkančią pagalbą.

III SKYRIUS VERTINIMO NUOSTATOS IR PRINCIPAI

7. Vertinimo nuostatos:

- 7.1. vertinimas grindžiamas mokinių amžiaus tarpsnių psichologiniais ypatumais, individualiais mokinio poreikiais;
- 7.2. mokinys gauna grįžtamąją informaciją apie savo pasiekimus ir pažangą 14 dienų laikotarpiu;
- 7.3. vertinama tai, kas buvo numatyta pasiekti ugdymo procese: mokinių žinios, jų taikymas, supratimas, dalyko gebėjimai, įgūdžiai, pastangos, asmeninė pažanga, bendrieji gebėjimai;
- 7.4. mokinio pasiekimai klasėje viešai su kitų mokinių pasiekimais nelyginami.

8. Vertinimo principai:

- 8.1. tikslingumas – vertinimo metodai atitinka mokymosi turinį;
- 8.2. atvirumas ir skaidrumas – su mokiniais tariamasi dėl (i)vertinimo formų, laiko, aiškūs vertinimo kriterijai;
- 8.3. objektyvumas – siekiama kuo didesnio vertinimo patikimumo, remiamasi pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosiose programose pateiktais apibendrintais kokybiniais mokinių žinių, supratimo ir gebėjimų vertinimo aprašais;
- 8.4. informatyvumas – vertinimo informacija aiški, išsami, savalaikė, nurodoma, ką mokinys jau išmoko, kur spragos, kaip jas taisyti;
- 8.5. aiškumas – vertinimas grindžiamas aiškiais, mokiniams suprantamais kriterijais.
9. Individualios pagalbos teikimo ir bendradarbiavimo principai, kai dėstantis dalyko mokytojas organizuoja trišalius pokalbius, teikia pagalbą konsultacijose, sudarant sąlygas ištaisyti spragas:

9.1. po pirmos pastabos ar neigiamo įvertinimo iškart po pamokos ar tą pačią dieną organizuojamas pokalbis su mokiniu: dėstantis mokytojas ir mokinys. Pokalbį organizuoja dėstantis mokytojas,

9.2. po antros pastabos ar neigiamo įvertinimo iškart po pamokos ar tą pačią dieną organizuojamas trišalis pokalbis: dėstantis mokytojas – tėvas(globėjas) – mokinys ir informuojamas klasės auklėtojas. Pokalbį organizuoja dėstantis mokytojas.

9.3. po trečios pastabos ar neigiamo įvertinimo organizuojamas trišalis pokalbis: dėstantis mokytojas – auklėtojas – pagalbos specialistas – mokinys – tėvas (globėjas). Pokalbį organizuoja dėstantis mokytojas iš kurio gautas neigiamas įvertinimas per 5 darbo dienas.

IV SKYRIUS

VERTINIMAS UGDYMO PROCESĖ

10. Mokomųjų dalykų, dalykų modulių, kūrybinio/projektinio/tiriamąjo darbo, pasirenkamųjų dalykų vertinimas:

10.1. Mokomųjų dalykų, dalykų modulių, pasirenkamųjų dalykų pasiekimai vertinami pažymiu (10 balų sistema) reikšme: 10 – puikiai, 9 – labai gerai, 8 – gerai, 7 – pakankamai gerai, 6 – patenkinamai, 5 – pakankamai patenkinamai, 4 – silpnai, 3 – blogai, 2 – labai blogai, 1 – nieko neatsakė, neatliko užduoties:

- lietuvių kalba
- užsienio kalbos
- istorija
- pilietiškumo pagrindai
- geografija
- ekonomika ir verslumas
- matematika
- informacinės technologijos
- gamta ir žmogus
- biologija
- chemija
- fizika
- muzika
- dailė
- technologijos
- fizinis ugdymas
- dalykų moduliai
- kūrybinis/projektinis/tiriamasis darbas

11. Mokomųjų dalykų pasiekimai vertinami įskaita (įskaityta/neįskaityta):

- dorinis ugdymas (etika, tikyba).

12. Dalyko modulio vertinimas integruojamas į pagrindinio dalyko vertinimą.

13. Mokinys atlieka privalomą socialinę – pilietinę veiklą pagal ugdymo plane numatytą valandų skaičių. Mokiniai savo socialinės – pilietinės veiklos įrodymus kaupia pasirinkta forma. Vertinama įskaityta arba neįskaityta.

14. Adaptaciniu laikotarpiu (vieną mėnesį) 5 klasės ir naujai atvykusių mokinių pasiekimai ir pažanga pažymiais nevertinami; taikomas formuojamasis vertinimas.

15. Pagrindiniame ugdyme naudojamas formalusis vertinimas, pagrįstas išsilavinimo standartais, ir neformalusis vertinimas, pagrįstas naujais vertinimo, informacijos kaupimo, jos analizės, fiksavimo ir informavimo būdais.

16. Pradinio ugdymo programos mokiniai vertinami taikant idiografinį vertinimą.

17. Vertinimą ugdymo procese sudaro vienas kitą sąlygojantys diagnostinis, formuojamasis ir apibendrinamasis vertinimo tipai.

18. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas grindžiamas mokiniams, jų tėvams (globėjams, rūpintojams) aiškiais, suprantamais kriterijais.

19. Mokytojai, remdamiesi išsilavinimo standartais, nacionaliniais mokinių mokymosi pasiekimais ir kitais tyrimais, iškeltais uždaviniais, vertinimą planuoja mokslo metams. Mokomųjų dalykų ilgalaikiuose planuose, dalykų modulių, pasirenkamųjų dalykų programose pateikia mokymosi pasiekimų informacijos, individualios pažangos kaupimo ir fiksavimo sistemą. Vertinimą konkretizuoja pamokoje.

20. Mokytojai per pirmąją savo dalyko pamoką rugsėjo mėnesį mokinius supažindina su parengtais dalyko ilgalaikiais planais, dalykų modulių, pasirenkamųjų dalykų programomis ir taikomais vertinimo būdais ir priemonėmis.

21. Mokytojai savo naudojamas vertinimo sistemas skelbia visiems viešai klasėje prieinamoje vietoje arba virtualioje aplinkoje.

22. Mokytojai, pradėdami naują temą, skyrių, su mokiniais aptaria tikslus, uždavinius, darbo metodus, vertinimo kriterijus.

23. Mokinių mokymosi pasiekimai vertinami sistemingai. Rekomenduojama pasiekimus vertinti tokiu dažnumu per pusmetį:

23.1. jei dalykui mokytis skirta 1–2 pamokos per savaitę, vertinama ne mažiau kaip 3 pažymiais;

23.2. jei dalykui mokytis skirta 3–5 pamokos per savaitę, vertinama ne mažiau kaip 5 pažymiais.

24. Mokinių mokymosi pasiekimai vertinami pažymiu už:

24.1. kontrolinį darbą;

24.2. apklausą žodžiu;

24.3. apklausą raštu;

24.4. savarankišką darbą;

24.5. kūrybinį/projektinį/tiriamąjį darbą;

24.6. pasiekimus miesto, respublikos, tarptautiniuose konkursuose, olimpiadose, projektuose.

25. Mokytojai apie mokinio pasiekimus ir pažangą kaupia informaciją, ją analizuoja ir, vadovaudamiesi savo informacijos kaupimo ir jos fiksavimo sistema, įvertina mokinio veiklas už:

25.1. apklausą raštu;

25.2. apklausą žodžiu;

25.3. namų darbus;

25.4. darbą pamokoje.

26. Kontrolinio darbo skyrimas ir vertinimas:

26.1. mokiniams per dieną skiriamas vienas kontrolinis darbas;

26.2. apie kontrolinį darbą mokiniai informuojami elektroniniame dienyne ne vėliau kaip prieš savaitę, su mokiniais aptariama kontrolinio darbo struktūra, jo tikslai, vertinimo kriterijai;

26.3. mokytojai kontrolinius darbus, informacinius testus, kitus diagnostinius darbus derina su mokiniais ir tarpusavyje, juos fiksuoja elektroniniame dienyne ne vėliau kaip prieš savaitę. Dėl svarbių priežasčių mokytojai, suderinę su mokiniais, turi teisę kontrolinio darbo laiką keisti;

26.4. mokyklos elektroninio dienyne administratorius kontroliuoja kontrolinių darbų grafiką mokiniams elektroniniame dienyne. Kontrolinio darbo grafiko privaloma laikytis;

26.5. paskutinę dieną prieš mokinių atostogas ir pirmą dieną po mokinių atostogų, po ligos kontrolinis darbas nerašomas;

26.6. darbai organizuojami suderinus su mokiniais žodžiu ir fiksuojant elektroniniame dienyne ne vėliau kaip prieš savaitę;

26.7. mokytojai kontrolinio darbo rezultatus mokiniams pristato ne vėliau kaip per 14 dienų. Su mokiniais aptaria jo sunkumus ir galimybes, organizuoja kontrolinio darbo įsivertinimą, numato tolesnį mokymą(-si);

26.8. mokinys, dėl ligos ar kitų svarbių priežasčių ir be pateisinamos priežasties nedalyvavęs kontroliniame darbe, privalo atsiskaityti per sutartą su mokytoju laiką;

26.9. mokinys, neatsiskaitęs kontrolinio darbo per sutartą laikotarpį, vertinamas neigiamu pažymiu;

26.10. rekomenduojama kontrolinį darbą perrašyti, jei už darbą daugiau nei pusė mokinių buvo įvertinti neigiamu pažymiu.

V SKYRIUS SPECIALIŲJŲ POREIKIŲ MOKINIŲ VERTINIMAS

27. Mokiniam, kurie ugdomi pagal individualizuotas programas, pasiekimų ir pažangos vertinimo kriterijai atitinka tos programos reikalavimus.

28. Vertindamas specialiųjų poreikių mokinių ugdymo rezultatus, mokytojas atsižvelgia į individualius asmenybės skirtumus (psichologinius, suvokimo, dėmesio, temperamento...).

29. Mokinių, besimokančių pagal pritaikytą bendrojo ugdymo programą, mokymosi pažanga ir pasiekimai vertinami pagal šioje programoje numatytus pasiekimus. Pusmečių ir metiniai įvertinimai, jei mokinys lanko mokyklą ir atlieka mokytojo skirtas užduotis, turi būti patenkinami.

30. Mokinių, besimokančių pagal pagrindinio ugdymo individualizuotas programas žinios ir gebėjimai nesiekia Bendrojo išsilavinimo standartais nustatyto mokomųjų dalykų pasiekimų lygmens, todėl jie vertinami pagal šioje programoje numatytus pasiekimus. Pusmečių ir metiniai įvertinimai turi būti patenkinami. Programa turi būti peržiūrima jei mokinys lanko mokyklą ir atlieka mokytojo skirtas užduotis ir nuolat gauna labai gerus arba nepatenkinamus pažymius.

31. Specialiosiose klasėse mokomųjų dalykų pasiekimai vertinami pažymiu 10 balų sistema reikšme: 10 – puikiai, 9 – labai gerai, 8 – gerai, 7 – pakankamai gerai, 6 – patenkinamai, 5 – pakankamai patenkinamai, 4 – silpnai, 3 – blogai, 2 – labai blogai, 1 – nieko neatsakė, neatliko užduoties. Įskaityta (įskaityta/neįskaityta) vertinama:

31.1. muzika

31.2. dorinis ugdymas (etika, tikyba)

31.3. dailė

31.3. fizinis ugdymas

32. Lavinamųjų klasių mokinių pažanga ir mokymosi pasiekimai pažymiais nevertinami, taikomas idiografinis vertinimas. Įrašoma „padarė pažangą“ arba „nepadarė pažangos“. Mokslo metų pabaigoje klasės mokinių individualūs pasiekimai įvertinami mokinių pasiekimų aprašais.

VI SKYRIUS VERTINIMAS BAIGUS PROGRAMĄ

33. Mokymosi rezultatams apibendrinti taikomas apibendrinamasis vertinimas. Mokinio mokymosi pasiekimai pusmečio pabaigoje apibendrinami ir vertinimo rezultatas fiksuojamas įrašu arba pažymiu. Baigus atskirą programą organizuojamas pasiekimų patikrinimas.

34. Patenkinamas įvertinimas – įrašai: „patenkinamas“, „pagrindinis“, „aukštesnysis“, „atleista“ („atl“), „įskaityta“ („įsk“), „padarė pažangą“ („pp“), 4–10 balų įvertinimas;

35. Nepatenkinamas įvertinimas – įrašai: „neįskaityta“ („neįsk“), „nepatenkinamas“ („nepat.“), „nepadarė pažangos“ („np“), 1–3 balų įvertinimas.

36. Mokiniui, besimokančiam pagal pradinio ugdymo programą, antro pusmečio mokymosi pasiekimų įvertinimas laikomas metiniu. Jei mokinys pasibaigus ugdymo procesui įvertinamas nepatenkinamu metiniu įvertinimu, jis turi galimybę pasiekti patenkinamą lygį atlikęs papildomą darbą. Papildomo darbo įvertinimas laikomas metiniu.

37. Baigus pradinio ugdymo programą kiekvienam mokiniui rašomas socialinės brandos ugdymo ir ugdymosi aprašas.

38. Mokiniui, besimokančiam pagal pagrindinio ugdymo programą, pusmečio pažymys vedamas iš to pusmečio pažymių aritmetinio vidurkio (6,5–7; 6,4–6 ir t. t.).

39. Mokiniui, besimokančiam pagal pagrindinio ugdymo programą, dalyko metinis įvertinimas fiksuojamas atsižvelgus į pusmečių įvertinimus. Metinis pažymys vedamas iš I ir II pusmečių pažymių aritmetinio vidurkio. Išskirtinius atvejus svarsto ir priima sprendimus Mokytojų taryba. Jei pasibaigus ugdymo procesui buvo skirtas papildomas darbas, papildomo darbo įvertinimas laikomas metiniu.

40. Vedant pusmečio pažymį gauti modulio pažymiai sumuojami prie dalyko pažymių ir vedamas pusmečio aritmetinis vidurkis.

41. Metiniame įvertinime fiksuojamas ugdymo plane nustatytas socialinės – pilietinės veiklos valandų skaičius. Jei pasibaigus ugdymo procesui nebus atlikta socialinė – pilietinė veikla, skiriamas papildomas laikotarpis atlikti veiklą.

42. Jei mokinys be pateisinamos priežasties praleido 40% pamokų, jam yra neįskaitomas dalyko pusmečio įvertinimas. Jei mokinys pamokas praleido dėl ligos ar kitų svarbių priežasčių, jis privalo atsiskaityti sutartu su mokytoju laiku, bet ne vėliau kaip iki ugdymo laikotarpio pabaigos.

43. Mokiniui, kuris bendrojo ugdymo programos dalį laikinai mokėsi kitos šalies mokykloje, mokymosi laikotarpio rezultatų pripažinimą, įskaitymą vykdo mokykla. Jei mokinys kitos šalies mokykloje kai kurių dalykų nesimokė, sudaromos sąlygos mokytis ir integruotis.

44. Mokytojai apibendrina informaciją apie mokinio, grupės ar klasės pasiekimus bei padarytą pažangą, koreguoja ugdymo procesą.

45. Klasės auklėtojai pusmečio (metų) pabaigoje užpildo ir pateikia klasės mokinių mokymosi rezultatų arba klasės mokinių pažangos ir pasiekimų suvestinę atsakingam vadovui.

46. Mokyklos atsakingi asmenys, remdamiesi klasės auklėtojų pateiktomis klasės mokinių mokymosi rezultatų ataskaitomis, rengia mokyklos mokinių mokymosi rezultatų pusmečio (mokslo metų) analizę, kurią pristato mokytojų tarybos posėdyje ir analizuoja metodinėse grupėse.

VII SKYRIUS

VERTINIMO DALYVIAI IR JŲ VAIDMUO

47. Mokymosi pasiekimai fiksuojami elektroniniame dienyne.

48. Mokiniai kartu su mokytoju aptaria mokymosi pasiekimus, užduotis bei vertinimo kriterijus.

49. Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) įtraukiami į mokyklos bendruomenės veiklą. Jie gauna aiškia, laiku pateikiamą informaciją apie vaiko mokymąsi, pažangą bei pasiekimus, mokymosi spragas ir reikiamą pagalbą. Jiems teikiama informacija apie vertinimo kriterijus, procedūras ir tvarką, išsilavinimo standartų bei pasiekimų patikrinimų programų paskirtį.

50. Už pažymių įrašymą elektroniniame dienyne atsakingi mokytojai. Klasės auklėtojai, mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) ne rečiau kaip kartą per mėnesį peržiūri elektroninį dienyną.

51. Klasių auklėtojai organizuoja teminius tėvų (globėjų) susirinkimus ne rečiau kaip 2 kartus per metus. Pirmame tėvų susirinkime tėvai supažindinami su mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo sistema.

52. Mokytojai:

52.1. planuoja ir atlieka mokinių pažangos bei pasiekimų vertinimą ugdymo procese;

52.2. apibendrina ir įvertina mokinio pasiekimus;

52.3. fiksuoja vertinimo informaciją;

52.4. informuoja mokinius, jų tėvus (globėjus, rūpintojus), kitus mokytojus, mokyklos vadovus apie mokinių mokymąsi, pasiekimus ir spragas;

52.5. remdamiesi vertinimo informacija, analizuoja ir koreguoja mokinių mokymą ir mokymąsi;

52.6. rūpinasi, kad mokiniams, turintiems mokymosi sunkumų, būtų laiku suteikiama reikiama individuali pagalba;

52.7. derina mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo metodikas su dėstančiais mokytojais.

52. Mokyklos vadovai:

53.1. vykdo bendrą mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo, informacijos rinkimo, fiksavimo bei panaudojimo tvarkos priežiūrą;

53.2. užtikrina vertinimo metodikų dermę pereinant iš klasės į klasę, iš vienos ugdymo pakopos į kitą, tarp atskirų dalykų;

53.3. vykdo kontrolinių darbų apimčių ir dažnumo priežiūrą;

53.4. vertina mokyklos ir mokytojo darbo kokybę, remdamiesi mokinių pasiekimais ir atsižvelgdami į mokinių ir jų tėvų socialinę padėtį, sociokultūrinę aplinką.

VIII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS PASTABOS

54. Pagrindinis orientyras visuose vertinimo komponentuose – planuojant vertinimą, mokant, fiksuojant ir aptariant vertinimo informaciją, koreguojant ugdymą – išsilavinimo standartai, Bendrosios programos, nacionaliniai mokinių mokymosi pasiekimai ir kiti tyrimai, bendrieji ugdymo planai.

55. Remdamiesi vertinimo informacija mokytojai ir mokyklos vadovai priima sprendimus dėl ugdymo turinio metodų ir strategijų, mokymosi užduočių, šaltinių tinkamumo, išteklių panaudojimo veiksmingumo, ugdymo tikslų realumo. Mokytojai ir mokyklos vadovai rūpinasi, kad mokiniams, turintiems mokymosi sunkumų, laiku būtų suteikta reikiama pagalba, t. y. konsultacinės valandos.
